

SELETUSKIRI

regionaalministri määruse „Maaeluministri määruste muutmine“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Regionaalministri määrus „Maaeluministri määruste muutmine“ (edaspidi *eelnõu*) kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 132 lõike 2 alusel.

Eelnõuga tehakse muudatused järgmistes määrustes:

- maaeluministri 18. septembri 2015. a määrus nr 5 „Keskmise suurusega ettevõtjate ja suurettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus“ (edaspidi *määrus nr 5*);
- maaeluministri 8. mai 2015. a määrus nr 58 „Mikro- ja väikeettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus“ (edaspidi *määrus nr 58*);
- maaeluministri 29. juuli 2015. a määruse nr 76 „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamise ja hoiu investeeringutoetus“ (edaspidi *määrus nr 76*);
- maaeluministri 3. veebruari 2017. a määrus nr 14 „Põllumajandusettevõtja tulemuslikkuse parandamise investeeringutoetus“ (edaspidi *määrus nr 14*);
- maaeluministri 30. septembri 2015. a määrus nr 6 „Tunnustatud tootjaorganisatsiooni ja tunnustatud tootjarühma põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus“ (edaspidi *määrus nr 6*).

Eelnõu hõlmab „Eesti maaelu arengukava 2014–2020“ meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse“ tegevuse liiki 4.1 „Investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks“ (edaspidi *meede 4.1*) ja tegevuse liigi 4.2 „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks“ (edaspidi *meede 4.2*) alameetmeid 4.2.1 „Mikro- ja väikeettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus“ (edaspidi *meede 4.2.1*), 4.2.2 „Keskmise suurusega ettevõtjate ja suurettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus“ (edaspidi *meede 4.2.2*) ja 4.2.3 „Tunnustatud tootjaorganisatsiooni ja tunnustatud tootjarühma põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus“ (edaspidi *meede 4.2.3*) ning tegevuse liiki 4.3 „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamine ja hoid“ (edaspidi *meede 4.3.2*).

Meetmete 4.1 ja 4.2 raames antavate toetuste puhul pikendatakse toetatavate tegevuste elluviimise tähtaegu, et luua toetuse saajatele soodsad võimalused toetatavate tegevuste elluviimiseks olukorras, kus kavandatud tegevuste elluviimine ettenähtud tähtaja jooksul on olnud raskendatud. Toetuse saajad on sattunud majanduslikult raskesse olukorda erakordselt suure ja ootamatu hinnatõusu, eriti maagaasi ja elektri hinnatõusu tõttu. Samuti on paljud muud sisendite hinnad märkimisväärselt tõusnud, näiteks põllumajandus- ja toiduainesektoris on kallinenud tooraine, mis paratamatult on mõjutanud ka toetuse saajaid nende kavandatud tegevuste elluviimisel.

Meetme 4.3.2 raames antava toetuse puhul pikendatakse toetatavate tegevuste elluviimise tähtaega, et võimaldada toetuse saajatel määruse alusel kavandatud tegevuste elluviimine lõpetada olukorras, kus tegevuse elluviimise tähtpäev on saabunud (31.01.2024) või lähiajal saabumas (31.03.2024), kuid kavandatud tegevused ei ole täielikult lõpetatud. Toetatava tegevuse elluviimise tähtaja pikendamise vajaduse tingis eelkõige maaparanduslikeks tegevusteks sobimatud ilmastikuolud (2023. aasta suvi oli põuane, september ja oktoober rohkete sademetega ning talv lumerohke, mistõttu viibis ehitustööde tegemine) ja sellest tulenevalt on tekkinud ehitajatel viivitused lepingu täitmisel. Toetatava tegevuse elluviimise tähtaega pikendatakse kõigil toetuse saajatel, kes taotlesid toetust seitsmendal taotlusvoorus 2021. aastal ja kelle taotlus

on rahuldatud, seniselt kahelt aastalt kahe aasta ja üheksa kuuni ehk üheksa kuu võrra. Tähtaja pikendamisel on eeldatud, et enamik toetuse saajaid on võimelised kavandatavad tegevused lõpuks ka ellu viima ja seeläbi saavutama toetuse andmise eesmärgid – sellega tagatakse toetusrahade parem ja täielikum ärakasutamine.

Eelnõu ja seletuskirja koostasid Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi põllumajanduspoliitika osakonna valdkonnajuht Janeli Tikk (625 6299, janeli.tikk@agri.ee) ja maapoliitika ja riigivara osakonna valdkonnajuht Reena Osolin (6256 287, reena.osolin@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule tegi Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna nõunik Kadri Jänes (625 6539, kadri.janes@agri.ee). Keeleliselt toimetas eelnõu Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Heleri Piip (625 6165, heleri.piip@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb viiest paragrahvist.

Meetme 4.1 raames antava toetuse puhul pikendatakse toetatavate tegevuste elluviimise tähtaega seitsmendas taotlusvoorus toetust saanud ettevõtjatel, kes on kolme aasta jooksul arvates Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti (edaspidi *PRIA*) poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest esitanud *PRIA*-le toetuse väljamaksmiseks vähemalt ühe maksetaotluse koos investeeringu tegemist tõendavate dokumentidega, seniselt kolmelt aastalt kuni 2024. aasta 31. detsembrini. Lisaks pikendatakse meetme 4.1 raames antava toetuse puhul toetatavate tegevuste elluviimise tähtaega ka kaheksandas taotlusvoorus toetust saanud ettevõtjatel, kes on kahe aasta jooksul arvates *PRIA* poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest võtnud kavandatava investeeringuga seotud siduvaid kohustusi, seniselt kahelt aastalt kolme aastani.

Meetme 4.2.1 raames antava toetuse puhul pikendatakse toetatavate tegevuste elluviimise tähtaega kuuendas taotlusvoorus toetust saanud ettevõtjatel, kes on kolme aasta jooksul arvates *PRIA* poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest esitanud *PRIA*-le toetuse väljamaksmiseks vähemalt ühe maksetaotluse koos investeeringu tegemist tõendavate dokumentidega, seniselt kolmelt aastalt nelja aastani.

Meetme 4.2.2 raames antava toetuse puhul pikendatakse toetatavate tegevuste elluviimise tähtaegu kuuendas taotlusvoorus toetust saanud ettevõtjatel, kes on kahe aasta jooksul arvates *PRIA* poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest esitanud *PRIA*-le toetuse väljamaksmiseks maksetaotluse koos investeeringu tegemist tõendavate dokumentidega, millest nähtub, et toetuse saaja on viinud toetatavast tegevusest ellu osa, mille maksumus moodustab vähemalt 50% kogu tegevuse abikõlblikust maksumusest, seniselt kahelt aastalt kolme aastani.

Meetme 4.2.3 raames antava toetuse puhul pikendatakse toetatavate tegevuste elluviimise tähtaega neljandas taotlusvoorus toetust saanud ettevõtjal seniselt kahelt aastalt kolme aastani.

Vajadus pikendada toetatavate tegevuste elluviimise tähtaega on tingitud peamiselt toetuse saaja omavahendite puudumisest, ehitushindade märkimisväärselt tõusust ja ehitajatega sõlmitud lepingutest tulenevate kohustuste mittetäitmisest ning seadmete märkimisväärselt hinnatõusust ja nende tarnetähtaegade pikenemisest.

Meetme 4.3.2 raames antava toetuse puhul pikendatakse toetatavate tegevuste elluviimise tähtaega seitsmendas taotlusvoorus toetust saanud toetust saanud isikutel seniselt kahelt aastalt kahe aasta ja üheksa kuuni.

Tähtaegade pikendamise eesmärk on võimaldada toetuse saajatel kavandatud tegevused ellu viia ja seeläbi saavutada toetuse eesmärgid ning tagada sellega toetusraha parema ja täielikuma ärakasutamise.

Eelnõu §-ga 1 muudetakse määrust nr 5.

Eelnõu §-ga 1 täiendatakse määruse nr 5 § 20 lõigetega 15–17. Muudatuse kohaselt pikendatakse toetatavate tegevuste elluviimise tähtaega nendel toetuse saajatel, kes taotlesid toetust kuuendas taotlusvoorus ajavahemikul 22. septembrist kuni 29. septembrini 2021 ning kes on kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest esitanud PRIA-le toetuse väljamaksmiseks maksetaotluse koos investeeringu tegemist tõendavate dokumentidega, millest nähtub, et toetuse saaja on viinud toetatavast tegevusest ellu osa, mille maksumus moodustab vähemalt 50% kogu tegevuse abikõlblikust maksumusest, veel ühe aasta võrra. See tähendab, et nimetatud toetuse saajad võivad viia toetatava tegevuse ellu, esitada investeeringu tegemist tõendavad dokumendid ja võtta investeeringuobjekti sihtotstarbeliselt kasutusse senise kahe aasta asemel kolme aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest. Seega peavad nimetatud toetuse saajad viima toetatava tegevuse ellu hiljemalt 2024. aasta novembriks.

Kui investeeringuobjekt ostetakse liisingulepingu alusel, siis eelnõu kohaselt küll pikendatakse investeeringuobjekti sihtotstarbeliselt kasutusse võtmise tähtaega, kuid hoolimata sellest peab toetuse saaja endiselt liisingulepingu alusel ostetud investeeringuobjekti puhul viima tegevuse ellu ja esitama investeeringu tegemist tõendavad dokumendid viie aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 2025. aasta 30. juunil, sest liisingu puhul toetatava tegevuse elluviimise tähtaega ei muudeta. Kuna käesolev programmiperiood hakkab lõppema, siis liisingu puhul tuleb arvestada sellega, et investeeringu tegemist tõendavaid dokumente saab esitada viie aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 2025. aasta 30. juunini.

Tähtaja pikendamise eelduseks on, et toetatavast tegevusest peab olema ellu viidud oluline osa ehk vähemalt 50% kogu tegevuse abikõlblikust maksumusest ja PRIA-le on esitatud toetuse väljamaksmiseks vähemalt üks maksetaotlus koos investeeringu tegemist tõendavate dokumentidega. Toetatava tegevuse vähemalt 50% ulatuses elluviimine annab alust eeldada, et toetuse saaja suudab oma investeeringu nõuetekohaselt siiski lõpuni viia ja on sellest huvitatud. Kui tegevusi on ellu viidud oluliselt väiksemas mahu, siis on vähetõenäoline, et toetatavate tegevuste elluviimise tähtaja pikendamisest on toetuse saajale kasu. Samuti on ebatõenäoline, et toetuse saajad, kes ei ole suutnud esitada tegevuste elluviimist tõendavaid kuludokumente kahe aasta jooksul, suudaksid seda teha pikema perioodi jooksul.

Vajadus pikendada toetatavate tegevuste elluviimise tähtaega on tingitud peamiselt vajadusest luua toetuste saajatele soodsad võimalused toetatavate tegevuste elluviimiseks olukorras, kus märkimisväärne hinnatõus on avaldanud tugevat mõju ettevõtjate majandustegevusele. Märkimisväärselt on tõusnud ka paljud sisendite hinnad näiteks põllumajandus- ja toiduainesektoris on kallinenud märkimisväärselt tooraine. See on avaldanud tugevat mõju ettevõtjate suutlikkusele teha investeeringuid. Majanduslike mõjudega toimetulekuks on väga oluline suunata täiendavaid rahalisi vahendeid toiduainetööstusesse investeeringute tegemiseks ja luua tingimused selleks, et nende investeeringute tegemisega ka lõpuni jõutakse, et kaasa aidata toiduainetööstuse ettevõtjate konkurentsivõime parandamisele ja lisandväärtusega toodete töötlemise osakaalu suurendamisele, mis võimaldaks turult kõrgema ja stabiilsema sissetuleku kõigile tarneahela lülile. Lähtudes eespool toodust ei ole mõistlik toetatavate tegevuste elluviimise tähtaega pikendada lühemaks ajaks kui ühe aasta võrra, sest kavandatud tegevuste elluviimine võib viibida rohkem kui mõni kuu.

Määruse nr 5 § 20 täiendatakse lõikega 16, mille kohaselt loetakse eelnimetatud toetuse saaja puhul taotluse rahuldamise otsuses määratud tegevuse elluviimise või investeeringu tegemise

tähtaeg pikenenuks ühe aasta võrra. Tegevuse elluviimise või investeeringu tegemise tähtaeg on toetuse taotluse rahuldamise otsuse üks osa, mida eelnõu kohaselt pikendatakse kõigile toetuse saajatele ühetaoliselt. Muudatuse tõttu võib tekkida õiguslik ebaselgus määrusega võimaldatud pikema tähtaja ja haldusaktiga iga toetuse saaja jaoks kindlaks määratud toetuse andmise tingimuste vahel. Selleks, et vältida tarbetut töökoormust, mida tooks kaasa õigusselguse tagamiseks kõikide haldusaktide muutmine, on probleem lahendatud õigusnormi abil, mis loeb tähtaja pikenenuks ka haldusaktides.

Lisaks täiendatakse määruse nr 5 § 20 lõikega 17, mille järgi kohaldatakse nimetatud määruse § 20 lõiget 15 alates 2023. aasta 4. novembrist, sest ka nende toetuse saajate puhul on põhjendatud võimaldada kavandatud tegevused lõpuni ellu viia. Säte toob kaasa isiku õiguste laienemise ja sellega ei rikuta õiguskindluse põhimõtet.

Eelnõu §-ga 2 täiendatakse määruse nr 58 § 20 lõigetega 20–22.

Muudatuse kohaselt pikendatakse toetatavate tegevuste elluviimise tähtaega nendel toetuse saajatel, kes taotlesid toetust kuuendas taotlusvoorus ajavahemikul 25. novembrist kuni 2. detsembrini 2020 ning kes on kolme aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest esitanud PRIA-le toetuse väljamaksmiseks vähemalt ühe maksetaotluse koos investeeringu tegemist tõendavate dokumentidega, veel ühe aasta võrra. See tähendab, et nimetatud toetuse saajad võivad viia toetatava tegevuse ellu, esitada investeeringu tegemist tõendavad dokumendid ja võtta investeeringuobjekti sihtotstarbeliselt kasutusse senise kolme aasta asemel nelja aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest. Seega peavad nimetatud toetuse saajad viima toetatava tegevuse ellu hiljemalt 2025. aasta veebruariks.

Kui investeeringuobjekt ostetakse liisingulepingu alusel, siis eelnõu kohaselt küll pikendatakse investeeringuobjekti sihtotstarbeliselt kasutusse võtmise tähtaega, kuid hoolimata sellest peab toetuse saaja endiselt liisingulepingu alusel ostetud investeeringuobjekti puhul viima tegevuse ellu ja esitama investeeringu tegemist tõendavad dokumendid viie aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 2025. aasta 30. juunil, sest liisingu puhul toetatava tegevuse elluviimise tähtaega ei muudeta. Kuna käesolev programmiperiood hakkab lõppema, siis liisingu puhul tuleb arvestada sellega, et investeeringu tegemist tõendavaid dokumente saab esitada viie aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 2025. aasta 30. juunini.

Tähtaja pikendamise eelduseks on, et PRIA-le on esitatud enne selle sätte kohaldamist toetuse väljamaksmiseks vähemalt üks maksetaotlus koos investeeringu tegemist tõendavate dokumentidega. Maksetaotluse esitamine näitab toetuse saaja tahet viia oma tegevused ettenähtud tähtaja jooksul nõuetekohaselt ka lõpuni.

Nimetatud muudatus on tingitud eelkõige hindade kallinemisest, mida on selgitatud seletuskirja eelnõu § 1 selgitava osa juures. Võttes arvesse märkimisväärset hinnatõusu, ei ole mõistlik toetatavate tegevuste elluviimise tähtaega pikendada lühemaks ajaks kui ühe aasta võrra, sest kavandatud tegevuste elluviimine võib viibida rohkem kui mõni kuu.

Määruse nr 58 § 20 täiendatakse lõikega 21, mille kohaselt loetakse eelnimetatud toetuse saaja puhul taotluse rahuldamise otsuses määratud tegevuse elluviimise või investeeringu tegemise tähtaeg pikenenuks ühe aasta võrra. Tegevuse elluviimise või investeeringu tegemise tähtaeg on toetuse taotluse rahuldamise otsuse üks osa, mida eelnõu kohaselt pikendatakse kõigile toetuse saajatele ühetaoliselt. Muudatuse tõttu võib tekkida õiguslik ebaselgus määrusega võimaldatud pikema tähtaja ja haldusaktiga iga toetuse saaja jaoks kindlaks määratud toetuse andmise tingimuste vahel. Selleks, et vältida tarbetut töökoormust, mida tooks kaasa õigusselguse tagamiseks kõikide haldusaktide muutmine, on probleem lahendatud õigusnormi abil, mis loeb tähtaja pikenenuks ka haldusaktides.

Lisaks täiendatakse määruse nr 58 § 20 lõikega 22, mille järgi kohaldatakse nimetatud määruse § 20 lõiget 20 alates 2024. aasta 1. veebruarist, sest ka nende toetuse saajate puhul on põhjendatud võimaldada kavandatud tegevused lõpuni ellu viia. Säte toob kaasa isiku õiguste laienemise ja sellega ei rikuta õiguskindluse põhimõtet.

Eelnõu § 3-ga täiendatakse määruse nr 76 § 24 lõigetega 17–19.

Eelnõuga võimaldatakse nendel toetuse saajatel, kellele määrati seitsmendas taotlusvoorus toetust, kavandatud tegevuste elluviimine lõpetada olukorras, kus tegevuste elluviimise tähtpäev on saabunud (31.01.2024) või lähiajal saabumas (31.03.2024), kuid kavandatud tegevused ei ole täielikult lõpetatud. Muudatus puudutab vaid neid toetuse saajaid, kes taotlesid toetust seitsmendas taotlusvoorus 2021. aastal ning kelle taotluse on PRIA rahuldanud. See tähendab, et eelnimetatud toetuse saajad võivad viia toetatava tegevuse ellu, esitada investeeringu tegemist tõendavad dokumendid ja võtta investeeringuobjekti sihtotstarbeliselt kasutusse senise kahe aasta asemel kahe aasta ja üheksa kuu (kokku 33 kuud) jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest. Toetatava tegevuse elluviimise tähtaega pikendatakse üheksa kuu võrra, et kavandatud tegevused jõutaks selle aja jooksul täielikult ka lõpetada, sest eelnõu koostamise ajaks (2024. aasta veebruari lõpuks) on toetus lõplikult välja makstud 13-le toetuse saajale (kokku on 21 toetuse saajat). Neid toetuse saajaid, kellel on taotluste alusel kavandatavate tegevuste elluviimine pooleli, on kaheksa. Nimetatud muudatus on tingitud sobimatutest ilmastikuoludest 2023. aastal maaparanduslike tegevuse elluviimisel.

Seega võimaldatakse nendel seitsmenda taotlusvooru toetuse saajatel, kelle taotluse rahuldas PRIA 2022. aastal, taotluses esitatud tegevused ellu viia 2024. aasta sügiseks.

Eelnõuga täiendatakse määruse nr 76 § 24 lõikega 18, mille kohaselt loetakse lõikes 17 nimetatud toetuse saaja puhul taotluse rahuldamise otsuses määratud tegevuse elluviimise tähtaeg pikenenuks kuue kuu võrra. Tegevuse elluviimise tähtaeg on taotluse rahuldamise otsuse üks osa, mida eelnõu kohaselt pikendatakse kõigile toetuse saajatele ühetaoliselt. Lõikega 17 tehtava muudatuse tõttu võib tekkida õiguslik ebaselgus määrusega võimaldatud pikema tähtaja ja haldusaktiga iga toetuse saaja jaoks kindlaks määratud toetuse andmise tingimuste vahel. Selleks, et vältida tarbetut töökoormust, mida tooks kaasa õigusselguse tagamiseks kõikide haldusaktide muutmine, on probleem lahendatud lõikes 19 esitatud õigusnormi abil, mis loeb tähtaja pikenenuks ka haldusaktides.

Lisaks täiendatakse määruse nr 76 § 24 lõikega 19, mille järgi kohaldatakse nimetatud määruse § 24 lõiget 17 alates 2024. aasta 31. jaanuarist, sest ka nende toetuse saajate puhul on põhjendatud võimaldada kavandatud tegevused lõpuni ellu viia. Säte toob kaasa isiku õiguste laienemise ja sellega ei rikuta õiguskindluse põhimõtet.

Eelnõu §-ga 4 täiendatakse määruse nr 14 § 34 lõigetega 33–37.

Lõikega 33 pikendatakse toetatava tegevuse elluviimise tähtaega nendel toetuse saajatel, kes taotlesid toetust seitsmendas taotlusvoorus ajavahemikul 4. novembrist kuni 12. novembrini 2020 ning kes on kolme aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest esitanud PRIA-le toetuse väljamaksmiseks vähemalt ühe maksetaotluse koos investeeringu tegemist tõendavate dokumentidega, kuni 2024. aasta 31. detsembrini. See tähendab, et nimetatud toetuse saajad võivad viia toetatava tegevuse ellu, esitada investeeringu tegemist tõendavad dokumendid ja võtta investeeringuobjekti sihtotstarbeliselt kasutusse senise kolme aasta asemel kolme aasta ja 11 kuu jooksul ehk hiljemalt 2024. aasta 31. detsembriks.

Nimetatud muudatus on tingitud peamiselt hindade kallinemisest, eelkõige ehitushindade kallinemisest. Näiteks Statistikaameti andmete¹ kohaselt on 2023. aasta jaanuaris ehitushinnaindeks suurenenud ligikaudu 17,8%. Seetõttu peavad toetuse saajad hindade kallinemise tulemusena, kas suurendama omafinantseeringu osakaalu või vähendama kavandatava investeeringu mahtu või muutma kavandatavaid investeeringuid, mille tõttu on lükkunud ka toetatavate tegevuste elluviimine edasi.

Liisingulepinguga seotud muudatust on täpsemalt selgitatud seletuskirja eelnõu § 1 selgitava osa juures.

Lõike 34 kohaselt loetakse eelnimetatud toetuse saajate puhul taotluse rahuldamise otsuses määratud tegevuse elluviimise või investeeringu tegemise tähtaeg pikenenuks kuni 2024. aasta 31. detsembrini. Tegevuse elluviimise või investeeringu tegemise tähtaeg on toetuse taotluse rahuldamise otsuse üks osa, mida eelnõu kohaselt pikendatakse kõigile toetuse saajatele ühetaoliselt. Muudatuse tõttu võib tekkida õiguslik ebaselgus määrusega võimaldatud pikema tähtaja ja haldusaktiga iga toetuse saaja jaoks kindlaks määratud toetuse andmise tingimuste vahel. Selleks, et vältida tarbetut töökoormust, mida tooks kaasa õigusselguse tagamiseks kõikide haldusaktide muutmine, on probleem lahendatud õigusnormi abil, mis loeb tähtaja pikenenuks ka haldusaktides.

Määruse nr 14 § 34 täiendatakse lõikega 35, mille järgi kohaldatakse nimetatud määruse § 34 lõiget 33 alates 2024. aasta 4. jaanuarist, sest ka nende toetuse saajate puhul on põhjendatud võimaldada kavandatud tegevused lõpuni ellu viia. Säte toob kaasa isiku õiguste laienemise ja sellega ei rikuta õiguskindluse põhimõtet.

Lõikega 36 pikendatakse toetatava tegevuse elluviimise tähtaega nendel toetuse saajatel, kes taotlesid toetust kaheksandas taotlusvoorus ajavahemikul 9. märtsist kuni 17. märtsini 2022 ning kes on kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest võtnud kavandatava investeeringuga seotud siduvaid kohustusi. Siduvate kohustuste all on mõeldud seda, et toetuse saaja on võtnud siduvaid lepingulisi kohustusi näiteks tellinud seadmed, maksnud seadme eest, sõlminud ehitustöö tegemiseks lepingu või teinud makseid ehitustööde tegemise eest. Toetuse saaja peab kavandatava investeeringuga seotud siduvate kohustuste võtmist tõendama asjakohaste dokumentidega nagu sõlmitud lepingu ära kiri, maksekorralduse ära kiri või väljatrükk vms dokument, mis tõendab investeeringuobjektiga seotud siduva kohustuse võtmist. Siduvate kohustuste võtmine näitab toetuse saaja tahet viia oma tegevused, mille kohta on talle antud toetust, ettenähtud tähtaja jooksul nõuetekohaselt ka lõpuni. See tähendab, et nimetatud toetuse saajad võivad viia toetatava tegevuse ellu, esitada investeeringu tegemist tõendavad dokumendid ja võtta investeeringuobjekti sihtotstarbeliselt kasutusse senise kahe aasta asemel kolme aasta jooksul. Seega peavad nimetatud toetuse saajad viima toetatava tegevuse ellu hiljemalt 2025. aasta aprilliks.

Nimetatud muudatus on tingitud eelkõige hindade kallinemisest, ehitajatega sõlmitud lepingutest tulenevate kohustuste mittetäitmisest ning seadmete märkimisväärselt hinnatõusust ja nende tarnetähtaegade pikenedisest. Tähtaegade pikendamise eesmärk on võimaldada toetuse saajatel kavandatud tegevused ellu viia ja seeläbi saavutada toetuse eesmärgid ning tagada sellega toetusraha parema ja täielikuma ära kasutamise. Võttes arvesse märkimisväärselt hinnatõusu ja seadmete tarnetähtaegade pikkust, ei ole mõistlik toetatavate tegevuste elluviimise tähtaega pikendada lühemaks ajaks kui ühe aasta võrra, sest kavandatud tegevuste elluviimine võib viibida rohkem kui mõni kuu.

Eelnõu §-ga 5 täiendatakse määruse nr 6 § 20 lõigetega 10–12.

---

¹ Statistikaameti andmed on kättesaadavad veebilehel <https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/valdkonnad/rahandus/hinnad/ehitushinnaindeks>.

Muudatuse kohaselt pikendatakse toetatavate tegevuste elluviimise tähtaega sellel toetuse saajal, kes taotles toetust neljandas taotlusvoorus ajavahemikul 22. septembrist kuni 29. septembrini 2021 ning kelle taotluse on PRIA rahuldanud, ühe aasta võrra. See tähendab, et nimetatud toetuse saaja võib viia toetatava tegevuse ellu, esitada investeeringu tegemist tõendavad dokumendid ja võtta investeeringuobjekti sihtotstarbeliselt kasutusse senise kahe aasta asemel kolme aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest. Seega peab nimetatud toetuse saajad viima toetatava tegevuse ellu hiljemalt 2024. aasta detsembriks.

Nimetatud muudatus on tingitud peamiselt seadmete tarnetähtaegade pikenemisest. Nii nagu eespool toodud, siis majanduslike mõjudega toimetulekuks on väga oluline suunata täiendavaid rahalisi vahendeid toiduainetööstusesse investeeringute tegemiseks ja luua tingimused selleks, et nende investeeringute tegemisega ka lõpuni jõutakse, et kaasa aidata toiduainetööstuse ettevõtjate konkurentsivõime parandamisele ja lisandväärtusega toodete töötlemise osakaalu suurendamisele, mis võimaldaks turult kõrgema ja stabiilsema sissetuleku kõigile tarneahela lüliledele. Seega ei ole mõistlik toetatavate tegevuste elluviimise tähtaega pikendada lühemaks ajaks kui ühe aasta võrra, sest kavandatud tegevuste elluviimine võib viibida rohkem kui mõni kuu.

Liisingulepinguga seotud muudatust on täpsemalt selgitatud seletuskirja eelnõu § 1 selgitava osa juures.

Lõike 11 kohaselt loetakse eelnimetatud toetuse saaja puhul taotluse rahuldamise otsuses määratud tegevuse elluviimise või investeeringu tegemise tähtaeg pikenenuks ühe aasta võrra. Tegevuse elluviimise või investeeringu tegemise tähtaeg on toetuse taotluse rahuldamise otsuse üks osa, mida eelnõu kohaselt pikendatakse kõigile toetuse saajatele ühetaoliselt. Muudatuse tõttu võib tekkida õiguslik ebaselgus määrusega võimaldatud pikema tähtaja ja haldusaktiga iga toetuse saaja jaoks kindlaks määratud toetuse andmise tingimuste vahel. Selleks, et vältida tarbetut töökoormust, mida tooks kaasa õigusselguse tagamiseks kõikide haldusaktide muutmine, on probleem lahendatud õigusnormi abil, mis loeb tähtaja pikenenuks ka haldusaktides.

Lisaks täiendatakse määruse nr 6 § 20 lõikega 12, mille järgi kohaldatakse nimetatud määruse § 20 lõiget 10 alates 2023. aasta 19. detsembrist, sest ka selle toetuse saaja puhul on põhjendatud võimaldada kavandatud tegevused lõpuni ellu viia. Säte toob kaasa isiku õiguste laienemise ja sellega ei rikuta õiguskindluse põhimõtet.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu väljatöötamisel võeti aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548).

Nimetatud Euroopa Liidu õigusakt on kättesaadav Euroopa Liidu Teataja veebilehel <http://eur-lex.europa.eu>.

4. Määruse mõjud

Määrusega pikendatakse osa toetuse saajate toetatavate tegevuste elluviimise tähtaega, mis annab neile paindlikumad võimalused kavandatud tegevuste elluviimiseks. Nimetatud muudatusel on toetuse saajatele positiivne mõju, kuna see võimaldab neil kavandatud tegevused lõpetada.

Meetme 4.1 puhul seitsmenda taotlusvoorus toetust saanud ettevõtjatel toetatava tegevuse elluviimise tähtaja pikendamine avaldab positiivset mõju kaheksale toetust saanud

põllumajandustootjale, kelle tegevuse elluviimise tähtaeg on saabunud või lähiajal saabumas, kuid kavandatud tegevus ei ole täielikult või nõutaval määral ellu viidud. Nendele toetuse saajatele, kellel on kavandatud tegevuste elluviimine pooleli, määrati toetust kogusummas 1 496 559 eurot, millest on välja makstud 686 052 eurot. Kaheksandas taotlusvoorus toetust saanud ettevõtjatel toetatava tegevuse elluviimise tähtaja pikendamine avaldab positiivset mõju 57-le toetust saanud põllumajandustootjale. Nendele kaheksandas taotlusvoorus toetust saanud ettevõtjale, kellel on kavandatud tegevuste elluviimine pooleli, määrati toetust kogusummas 8 690 251 eurot, millest on välja makstud 2 215 371 eurot.

Meetme 4.2.1 puhul toetatava tegevuse elluviimise tähtaja pikendamine avaldab positiivset mõju neljale toetust saanud ettevõtjale, kelle tegevuse elluviimise tähtaeg on saabunud või lähiajal saabumas, kuid kavandatud tegevus ei ole täielikult ellu viidud. Kuuendas taotlusvoorus määrati toetust 17-le ettevõtjale kogusummas 3 574 573 eurot, millest 42,2% (1 509 279 eurot) on välja makstud. Nendele toetuse saajatele, kellel on kavandatud tegevuste elluviimine pooleli, määrati toetust summas 651 617 eurot, millest 56,2% (366 491 eurot) on välja makstud.

Meetme 4.2.2 puhul mõjutab toetatava tegevuse elluviimise tähtaja pikendamine kahte toetuse saajat. Kuuendas taotlusvoorus määrati toetust kuuele ettevõtjale kogusummas 3 310 046 eurot, millest 79,3% (2 625 672 eurot) on välja makstud. Nendele toetuse saajatele, kellel on kavandatud tegevuste elluviimine pooleli, määrati toetust summas 1 525 783 eurot, millest 57,2% (872 369 eurot) on välja makstud.

Meetme 4.2.3 puhul mõjutab toetatava tegevuse elluviimise tähtaja pikendamine ühte toetuse saajat. Neljandas taotlusvoorus määrati toetust vaid ühele ettevõtjale kogusummas 999 606 eurot, millest 95,1% (950 763 eurot) on välja makstud.

Meetme 4.3.2 puhul mõjutab toetatava tegevuse elluviimise tähtaja pikendamine kaheksat toetuse saajat. Seitsmendas taotlusvoorus määrati toetust 21-le toetuse saajale kogusummas 4 921 717 eurot, millest 82% on välja makstud. Nendele kaheksale toetuse saajatele, kellel on kavandatud tegevuste elluviimine pooleli, määrati toetust summas 3 765 536 eurot, millest 72% (2 871 163 eurot) on välja makstud ning välja maksmata on 894 373 eurot.

Muudatus, millega pikendatakse osa toetuse saajate toetatavate tegevuste elluviimise tähtaegu, toob kaasa PRIA töökoormuse kasvu, sest maksetaotluste menetlusperiood pikeneb. Samas, kuna menetlustoimingud, mida tuleb pikendatud ajavahemikul teha, ei ole oma iseloomult uued, siis võib hinnata muudatuse mõju pigem vähemoluliseks.

Toetatava tegevuse elluviimise tähtaja pikendamine võimaldab saavutada toetuse eesmärgid ning tagada sellega toetusraha parema ja täielikuma ärakasutamise. Muudatusega väheneb tõenäoliselt võimalike sanktsioneerimiste arv, kuna neil toetuse saajatel, kes ei olnud saanud kavandatud tegevusi täielikult ellu viia, on võimalus seda nüüd teha ja võtta investeeringuobjekt sihtotstarbeliselt kasutusse. Toetuse saaja halduskoormus tehtavate muudatuste tõttu ei suurene.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulu ega -tulu.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile.

Eelnõu esitatakse arvamuse andmiseks PRIA-le.